

WASBARE LUIERS INVOEREN IN UW KINDERDAGVERBLIJF

Ervaringen van de proefprojecten van Leefmilieu Brussel

Wasbare luiers in een kinderdagverblijf

Deze fiche is bestemd voor kinderdagverblijven die wensen te starten met wasbare luiers, en is gebaseerd op de ervaringen van proefprojecten die Leefmilieu Brussel uitvoerde in twee Brusselse kinderdagverblijven in februari-maart 2009. Eén van deze kinderdagverblijven is een gesubsidieerd kinderdagverblijf van ongeveer 80 kinderen, het andere kinderdagverblijf is een niet-gesubsidieerd verblijf met een capaciteit van 24 kinderen.

Starten met wasbare luiers doet u niet van de ene dag op de andere, en dient te gebeuren in verschillende fasen of stappen:

1. alle actoren informeren, overtuigen en motiveren.
2. een testfase voorstellen en deze nadien evalueren.
3. het gebruik van herbruikbare luiers lanceren voor het hele kinderdagverblijf.

1. ALLE ACTOREN INFORMEREN, OVERTUIGEN EN BETREKKEN

Informatieaffiche over de “nieuwe” herbruikbare luiers

Afhankelijk van de perso(n)en die het initiatief neemt, zal u de directie, de kinderverzorg(st)ers, of de (gemeentelijke) verantwoordelijken voor de crèches of kind- en familiewezen dienen te informeren en te overtuigen. Het is immers belangrijk om van aan de start alle actoren bij het project te betrekken.

Juiste informatie is primordiaal: er bestaan vandaag immers nog veel vooroordelen over wasbare luiers (het zou “achteruitgang” in plaats van vooruitgang zijn). Daarom is het belangrijk om de mensen eerst goed te informeren over de ‘nieuwe’ wasbare luiers, die niet meer de wasbare luiers van weleer zijn.

U kunt hiervoor ouders of kinderverzorgsters uitnodigen die reeds met wasbare luiers werk(t)en, en zo bijvoorbeeld een demonstratie van wasbare luiers organiseren. De meeste leveranciers of verkopers van wasbare luiers zullen eveneens bereid zijn om meer uitleg te komen geven over wasbare luiers en het gebruik ervan. Een andere mogelijkheid is om een crèche die reeds herbruikbare luiers gebruiken te gaan bezoeken (zie hiervoor Fiche 4 “Nuttige contacten”).

Een informatievergadering waar de leverancier het gebruik van de luiers uitlegt aan de kinderverzorgsters.

1.1. VOOR DE GESUBSIDIEERDE EN NIET-GESUBSIDIEERDE KINDERDAGVERBLIJVEN:

Een eerste informatieve vergadering organiseren heeft als doel:

- het waarom of de meerwaarde van het gebruiken van wasbare luiers uitleggen;
- het financiële en de praktische kant van wasbare luiers uitleggen;
- geruststellen over het gebruik van de luiers in kinderdagverblijven

Net zoals het belangrijk is om alle actoren binnen de organisatie van uw kinderdagverblijf van aan de start bij het project te betrekken, worden de ouders eveneens best van in het begin geïnformeerd. Vanaf dat er concreet iets wordt beslist, informeert u best de ouders via een briefje en/of een informatievergadering.

Er zullen misschien ouders zijn die reeds overtuigd zijn van het gebruik van herbruikbare luiers. Indien u deze ouders bij het project betreft, zullen de personeelsleden makkelijker te overtuigen zijn. Zij kunnen dan antwoorden op praktische vragen en misschien zelfs een demonstratiemoment verzorgen.

Uit de ervaringen van crèches die werken met herbruikbare luiers blijkt wel dat het makkelijker is om indien u start met herbruikbare luiers in de crèche, enkel de wasbare luiers van de crèche te gebruiken, en niet de luiers van ouders die thuis ook herbruikbare luiers gebruiken. Dit omwille van praktische en organisatorische redenen.

Eens de vooroordelen bij alle actoren zijn weggefallen, is het belangrijk om de juiste personen te overtuigen. Indien bv. Alle kinderverzorg(st)ers overtuigd zijn, maar de directie niet, dan heeft het project geen kans tot slagen. Nodig daarom steeds iedereen uit op de informatieve vergaderingen zodat iedereen de kans krijgt om “kennis te maken” met de nieuwe wasbare luiers.

Houd er rekening mee dat dit niet van de ene op de andere dag zal gebeuren, de meeste mensen hebben wat tijd nodig om overtuigd te geraken van iets nieuw. Gebruik de argumenten die opgesomd worden in deze fiches en probeer om zoveel mogelijke positieve ervaringen te verzamelen om alle actoren te overtuigen. De directie kan het project zien als financieel voordeliger en een bijdrage tot een positief imago van het kinderdagverblijf. Kinderverzorg(st)ers kunnen worden overtuigd als men hen geruststelt in verband met het praktisch gebruik van de luiers, het kan ook voor hen een nieuwe uitdaging betekenen en een nieuwe dynamiek bij het personeel teweeg brengen.

1.2. VOOR DE GESUBSIDIEERDE KINDERDAGVERBLIJVEN

Indien u bijvoorbeeld voor een gemeentelijk kinderdagverblijf werkt, dan zijn de gemeentelijke verantwoordelijke voor kinderdagverblijven of de schepen voor het familiewezen eveneens belangrijke actoren, aangezien de steun van deze personen onmisbaar zijn voor het slagen van het project.

Zo zal de schepen bijvoorbeeld makkelijker te overtuigen zijn indien u zegt dat het project op termijn nieuwe jobs kan opbrengen (voor het wassen van de luiers), én een reële bijdrage aan duurzame ontwikkeling betekent.

Vooraleer met een testfase te beginnen, dient al het personeel en de kinderverzorg(st)ers achter het project te staan. Indien dit niet het geval is, bestaat er een lagere kans op slagen van het project.

2. EEN TESTFASE VOORSTELLEN

Stel van aan het begin voor om eerst een testfase te lanceren, vooraleer definitief te starten met wasbare luiers voor de hele crèche. Het zal gemakkelijker zijn om beetje bij beetje te beginnen en een testfase maakt het ook mogelijk om verschillende modellen te testen, de infrastructuur in het kinderdagverblijf aan te passen, en de modellen uit te testen op gemakkelijkerheid voor het wassen en drogen.

Organiseer minstens 2 vergaderingen met al het personeel (ook de personeelsleden die zullen instaan voor het wassen van de luiers), zodat iedereen een antwoord kan krijgen op hun praktische vragen. Stel het personeel gerust door te tonen dat ze begeleiding zullen krijgen, en dat er eerst met een “testfase” zal gestart worden. Voorzie tijdens en ook na de testfase een grondige evaluatie zodat er dingen kunnen aangepast en verbeterd worden voor het werk van de kinderverzorg(st)ers.

Er kan gestart worden met één afdeling die de “test” uitvoert, maar alle andere afdelingen dienen dan goed te worden geïnformeerd en op de hoogte worden gehouden.

Voor een testfase is het belangrijk:

- indien mogelijk is het beter om de luiers te huren in plaats van meteen aan te kopen. Indien de modellen niet goed zouden passen of niet tegemoet zouden komen aan de wensen van de kinderverzorg(st)ers, kan er nog een ander model worden gevraagd aan de leverancier.
- deze minstens een paar weken (één maand) te plannen, een testfase van enkele dagen is veel te kort om de luiers te kunnen evalueren en om zich volledig te kunnen aanpassen op praktisch niveau.
- Voorzie tijdens deze testfase een nauwe begeleiding en ondersteuning van de kinderverzorg(st)ers, om hen te helpen bij moeilijkheden of alle andere praktische vragen. Vraag of de leverancier van de luiers bereid zou zijn om langs te komen tijdens de eerste dagen om hen praktisch advies te geven. Motiveer en valoriseer het werk van de kinderverzorg(st)ers.
- voor het wassen van de luiers tijdens de testfase kan u een keuze maken om dit intern te doen (indien er een wasmachine aanwezig is). Zoniet kan u beslissen om het wassen uit te besteden. Op langere termijn betekent een externe wasdienst wel een meerkost.
- Indien er moeilijkheden opduiken, geef dan niet meteen op. Voor elk probleem bestaat er immers een oplossing. Vraag hulp van “ervaren” personen (ervaren kinderverzorg(st)er, ervaren ouder(s), leverancier van de luiers, ...)

3. STOCKAGE VAN DE LUIERS

Het is aangeraden om :

- meer plaats te voorzien voor de stockage van de propere luiers. Deze zijn immers “dikker” dan wegwerpluiers en nemen dus meer plaats in.
- manden te voorzien voor de vuile luiers. Plastieken vuilbakken met deksels bijvoorbeeld zijn zeer geschikt hiervoor.

De directrice van de crèche Badaboum in Vorst, die deelnam aan het pilootproject in februari 2009 en die 24 kinderen ontvangt, heeft bijvoorbeeld speciale dozen voorzien: " Voor de stockage heb ik plasticen dozen met deksels aangekocht: ik sorteer de vuile luiers: de luiers met uitwerpselen gooi ik in één doos en de natte luiers in een andere. Dit vergemakkelijkt het wassen en het werkt heel goed, ik heb geen last van geurtjes."

De stockage vraagt dus meer plaats, maar het is vooral een kwestie van organisatie!

De verschillende vuilbakken met herbruikbare luiers

4. DE JUISTE LUIERS KIEZEN EN HOE ZE GEBRUIKEN

U kan een leverancier uitnodigen om de verschillende modellen die op de markt zijn te komen "demonstreren". Indien alle actoren betrokken worden bij de keuze van de luiers, bestaat er een grotere kans op slagen.

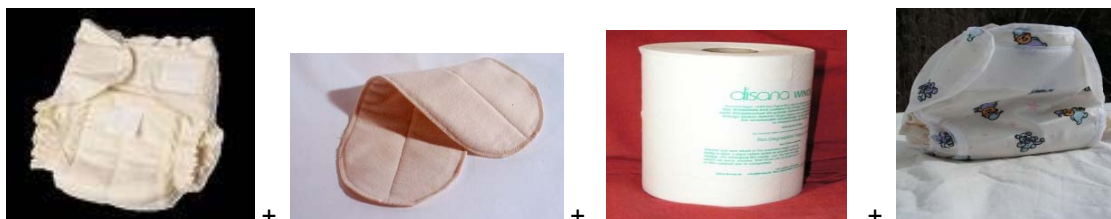
De leverancier toont de verschillende modellen herbruikbare luiers

Er zijn verschillende modellen op de markt van wasbare luiers, elk systeem heeft zijn kenmerken voor droogtijd, duurzaamheid, handigheid, absorptievermogen en prijs. Voor sommige modellen bestaan er verschillende maten, andere modellen "groeien mee" met het kind en zijn verstelbaar.

Bestaande modellen :

➤ De “klassieke” wasbare luiers:

Deze bestaan uit verschillende “laagjes”: een luier zelf die gemaakt is uit katoen of ander materiaal, deze luier is meestal voorgevormd en kan met velcro of knopjes worden gesloten. Hierin legt men nog een papieren inlegvelletje, dat je met de ontlasting kan doorspoelen. Een extra overbroekje dat je over de luier aantrekt laat de lucht, maar niet het vocht door. 's Nachts of tijdens middagdutjes kunnen er nog extra (katoenen) inleggers worden ingebracht voor extra absorptie.

Een luier in katoen + een extra inlegger + rol afbreekbaar inlegpapier + overbroekje

Hoe gebruik ik ze?

1. neem de luier, en leg er een extra inlegger in voor het slapen. Daarboven kan u een extra inlegvliesje leggen dat het u makkelijker maakt om de uitwerpselen weg te gooien, samen met het inlegvliesje. Indien het inlegvliesje gewoon nat is, kan u het meewassen en nog eens (of meerdere keren) opnieuw gebruiken.
2. hierboven doet u het overbroekje of beschermbroekje aan. Dit overbroekje dient niet elke keer te worden meegewassen.

➤ Het “all-in-one” model:

Deze luiers zijn helemaal voorgevormd en alle ‘laagjes’ hangen eraan vast. Deze modellen zijn praktischer in gebruik, en lijken eigenlijk op wegwerpluiers, maar zijn iets minder duurzaam aangezien alles steeds wordt meegewassen (inclusief extra overbroekje dat hier aan vasthangt). Hun aankoopprijs is ook hoger dan de “klassieke” modellen.

“all-in-one” model: alle laagjes hangen hier aan vast en bevat reeds een extra inlegger + rol afbreekbaar inlegpapier

Hoe gebruik ik ze?

1. hier kan u de luier aandoen net zoals een wegwerpluier. U dient enkel nog een extra inlegvliesje in de luier te leggen.
2. een extra overbroekje aandoen is niet nodig want deze is reeds geïntegreerd in het model

- Buiten deze modellen bestaan er ook "strikluiers":

Deze luiers zijn een langwerpige rechthoekige lap met twee koordjes waarmee je de luier dichtstrik (deze luiers zijn dus niet vorgevormd, en zijn meestal de goedkoopste modellen, maar vragen ook meer tijd voor het gebruik).

- Er bestaan ook verschillende maten in luiers (S – M – L of 1-2-3-4) maar ook luiers die verstelbaar zijn en dus "meegroeien" met je kind ("3-in-1" model). Voor dit model dien je enkelnieuwe overbroekjes aan te schaffen.

Herbruikbare luier, dat meegroeit "3-in-1" model

Tips voor kinderdagverblijven:

- Voor kinderdagverblijven zijn "all-in-one" modellen misschien "praktischer", en kunnen ze gemakkelijker de kinderverzorg(st)ers overtuigen in een eerste fase, maar ze zijn minder duurzaam en duurder bij de aankoop.
- Let ook op het absorptievermogen van de luiers: misschien hebt u aangepaste modellen nodig indien de kinderen slapen overdag.
- De modellen van herbruikbare luiers evolueren nog steeds, vraag dus raad bij de leverancier over de meest aangewezen modellen voor het gebruik in een crèche.
- Houd bij de keuze van de luiers niet enkel rekening met het gewicht van de kinderen, maar ook met hun morfologie. Voorzie dus verschillende maten en pas de luiers aan de kinderen in functie van hun morfologie.
- De productie van katoen is op zich belastend voor het leefmilieu. Verkies daarom, indien mogelijk, katoenen luiers afkomstig van biologische teelt.
- (!) Voor gemeentelijke crèches die een lastenboek dienen uit te schrijven voor de aankoop van herbruikbare luiers: Vergeet niet om in het lastenboek te voorzien dat de leverancier u begeleidt bij de start (demonstraties geeft, praktisch advies bij moeilijkheden, ...) en eventueel de optie om de modellen en/of maten aan te passen indien nodig.

5. HOEVEEL LUIERS HEB IK NODIG ?

Het aantal benodigde luiers zal afhangen van kinderdagverblijf tot kinderdagverblijf, de cijfers die hier worden geciteerd zijn dus indicatief. Voor crèches zal het benodigde aantal berekend worden op basis van het aantal kinderen, hun maten en de frequentie van het wassen en het drogen van de luiers.

Rekening houdend met het feit dat het kind reeds een luier draagt bij zijn aankomst 's ochtends, en dat het kind 's avonds opnieuw vertrekt met een luier die niet van de crèche is, voorziet u best ongeveer 4 wasbare luiers / dag / kind * 2 dagen autonomie * 10 % veiligheidsmarge.

In functie van de keuze van het model van wasbare luiers, moet u rekening houden met de aankoop van 2 bijkomende maten voor de kinderen.

De "3 in 1" modellen kan u gebruiken vanaf de geboorte tot aan de zindelijkheid, maar dit alleen indien de gekozen luier duurzaam genoeg is voor het vele wassen en u ze niet wast op een te hoge temperatuur.

U informeert zich best bij de leverancier die u met raad en daad zal bijstaan bij uw keuze.

6. HET WASSEN VAN DE LUIERS

Wasmand met proper gewassen luiers

Als kinderdagverblijf kan u beslissen om de luiers intern of extern te wassen. Externe wasdiensten betekenen echter een meerkost: maar indien dit bijvoorbeeld wordt georganiseerd door uw gemeente kan dit het werk van het personeel wel vergemakkelijken (zie fiche 4 "Nuttige contacten" voor de adresgegevens van wasdiensten in het Brussels Gewest).

6.1. INTERN WASSEN

Intern wassen kan indien u reeds een wasmachine bezit voor het andere wasgoed van de kleintjes. Informeer u steeds bij de leverancier van de luiers in verband met de wasvoorschriften, aangezien het juist wassen van de luiers de levensduur van de luiers kan verlengen. Gebruik ook indien mogelijk ecologisch en/of geconcentreerd wasmiddel, en vermijd wasverzachter. Wasverzachters kunnen immers huidirritatie veroorzaken bij de babies. Katoen is daarenboven minder absorberend indien men wasverzachter gebruikt bij het wassen.

Ook de temperatuur waarop u de luiers wast is belangrijk, vanaf 60 graden verdwijnen de meeste microben verdwijnen. Kind&Gezin en ONE hebben geen voorschriften in verband met het wassen van herbruikbare luiers, ONE geeft enkel een raadgeving voor het wassen van wasgoed in het algemeen; ze raden aan om wasgoed in een kinderdagverblijf te wassen op ten minste 60° C. Indien u de luiers steeds op 90 graden zal wassen, verkort u heel sterk de levensduur van de luiers, en zal u meer energie verbruiken (financiële meerkost en groter impact op het leefmilieu). Het is dus aangeraden om de herbruikbare luiers op 60° te wassen en om ze af en toe eens te wassen op 90°C.

Probeer ook om te wassen met volle wastrommels en indien mogelijk, de luiers te drogen zonder droogkast. De luiers drogen zonder droogkast is uiteraard financieel voordeliger en levert een voordeel op voor het milieu, maar is misschien niet altijd mogelijk door plaats- en of tijdsgebrek. Zorg er echter voor dat de luiers steeds goed gedroogd zijn vooraleer ze terug te gebruiken voor de kinderen, vochtig zorgen ze immers voor irritatie aan de billetjes.

Indien u na de testfase beslist om het gebruik van herbruikbare luiers te veralgemenen, kan het kinderdagverblijf beslissen om een professionele wasmachine aan te schaffen (indien het verblijf er nog geen bezat). Kies dan voor een wasmachine van Energie-klasse A+, wat energiezuiniger is.

Tip :

Gebruik **mechanische wasballen** voor het wassen van de herbruikbare luiers. Dit zijn rubberen balletjes die ervoor zorgen dat het wasgoed beter wordt gewassen elke keer dat de wastrommel draait, zonder dat het textiel wordt beschadigd. Het wasmiddel wordt zo beter verspreid en het wasgoed komt properder uit de trommel. U dient zo eveneens minder wasmiddel te gebruiken.

Vraagt het wassen van de luiers extra tijd?

Dit hangt sterk af van de grootte van uw structuur. Voor kleine kinderdagverblijven zal het intern wassen niet zozeer meer werk vragen, maar vooral een reorganisatie van de dagelijkse werking. Voor de grotere opvangstructuren, indien deze gesubsidieerd zijn, zou het extra werk een argument kunnen zijn voor de verantwoordelijken om een extra persoon in dienst te nemen en om nieuwe jobs te kunnen creëren. Uit een studie die gerealiseerd werd voor Leefmilieu Brussel blijkt dat voor een kinderdagverblijf van 200 kinderen dat luiers intern wast en droogt er tenminste 1.33 FTE (full-time equivalent) kan gecreëerd worden.

6.2. EXTERNE WASDIENST

In het Brussels Gewest bestaan er voorlopig nog niet veel wasdiensten voor kinderdagverblijven die met wasbare luiers werken. Een externe wasdienst betekent voorlopig ook een meerkost ten opzichte van intern wassen (ongeveer 0.31 € TTC per wasbare luier: transport, wassen, drogen en ophaling 3 x per week).

Beroep doen op een externe wasdienst kan wel nuttig zijn in een eerste testfase zodat het personeel op het vlak van wassen en drogen geen extra werk ondervindt. Het beste is dan om te opteren voor 3 ophalingen per week, afhankelijk van het aantal luiers dat u bezit. Voorzie 2 dagen autonomie bij het aanschaffen van het aantal luiers. Stel gerust uw eisen voor het wassen en het drogen van de luiers bij uw gekozen wasdienst.

7. WASBARE LUIERS UIT FINANCIËEL OOGPUNT

Vandaag kost een wasbare luier per stuk tussen 8 € à 25 € TTC, afhankelijk van het gekozen model. Indien u een grote(re) bestelling plaatst, kan u steeds korting vragen bij de leverancier (de meeste leveranciers kunnen tot 20% korting geven).

Leefmilieu Brussel voerde een studie uit om de financiële kosten verbonden aan wasbare luiers voor kinderdagverblijven te onderzoeken. De studie houdt rekening met verschillende factoren:

- de aankoop van wasbare luiers (alle lagen voor het "klassieke" model), de inlegvliesjes en hun afschrijving
- de aankoop van een wegwerpluier per kind per dag, voor 's avonds wanneer het kind vertrekt naar huis
- de kosten van water en de energie die nodig zijn voor het wassen en het drogen van de luiers
- de kosten van de afvalverwerking, waarbij rekening wordt gehouden met de wegwerpluier dat het kind 's ochtends aanheeft
- de afschrijving van het wasmachine en de droogkast die worden gebruikt voor het wassen en drogen van de wasbare luiers.

De algemene resultaten van deze studie zijn :

1. Voor een kinderdagverblijf is een systeem van wasbare luiers goedkoper dan het systeem van wegwerpluiers (bij het intern wassen van de luiers).
2. Indien u voor een externe wasdienst kiest, betekent dit een meerkost ten opzichte van wegwerpluiers en het intern wassen van de herbruikbare luiers.
3. Het is goedkoper om de luiers vrij te laten drogen in plaats van ze te drogen met een droogkast. Maar zelfs mét een droogkast zijn herbruikbare luiers goedkoper dan wegwerpluiers.
4. Het "klassieke" model van herbruikbare luiers is iets goedkoper dan het model "all-in-one".

In bedragen betekent dit:

➤ per kind:

Kosten voor herbruikbare luiers ten opzichte van wegwerpluiers per kind / jaar			
3,5 wasbare luiers per dag	« Klassieke » model wasbare luiers (€ / kind per jaar)	« All-in-1 » model wasbare luiers (€ / kind per jaar)	wegwerpluiers (€ / kind per jaar)
Externe wasdienst	€ 336	€ 381	€ 188,68
Intern wassen – met droogkast	€ 144	€ 174	€ 188,68
Intern wassen – zonder droogkast	€ 123	€ 160	€ 188,68
Intern wassen – met droogkast - 20% korting	€ 136	€ 155	€ 188,68
Intern wassen – zonder droogkast - 20% korting	€ 115	€ 143	€ 188,68

Tabel 1: Reële kost per systeem van luiers / kind / jaar (=220 dagen = gemiddeld aantal dagen in kinderopvang)

Een externe wasdienst gebruiken voor het wassen en drogen van de luiers betekent dus een meerkost van 192.26 € / kind / jaar voor de “all-in-1” modellen en een meerkost van 146.93 € / kind/jaar voor de “klassieke” modellen wasbare luiers ten opzichte van wegwerpluiers.

Het gebruik van wasbare luiers met intern wassen levert echter een financieel voordeel op ten opzichte van het gebruik van wegwerpluiers. Indien men zonder droogkast droogt bedraagt dit voordeel 28.9 € /kind/jaar voor de modellen “all-in-1” en een voordeel van 65.6 € / kind/jaar voor de “klassieke” modellen. Met droogkast 15.06 €/kind/jaar (“all-in-1”) en 44.46 €/kind/jaar (“klassiek” model).

➤ voor een crèche met 30 kinderen:

Voordeel-kostenberekening – gebruik herbruikbare luiers in plaats van wegwerpluiers per kind per jaar – voor een crèche van 30 kinderen		
3,5 wasbare luiers per dag	« klassieke model » wasbare luiers (€ / kind per jaar)	« All-in-1 » model wasbare luiers (€ / kind per jaar)
Externe wasdienst	€ 4.408	€ 5.768
Interne wasdienst – met droogkast	-€ 1.334	-€ 452
Interne wasdienst – zonder droogkast	-€ 1.968	-€ 867
Interne wasdienst – met droogkast - 20% korting	-€ 1.569	-€ 1.005
Interne wasdienst – zonder droogkast - 20% korting	-€ 2.203	-€ 1.374

Tabel 2: Financiële voordelen per model herbruikbare luiers ten opzichte van wegwerpluiers / kind / jaar (= 220 dagen = gemiddeld aantal dagen in kinderopvang), voor een kinderdagverblijf van 30 kinderen

➤ voor een crèche met 80 kinderen:

Voordeel-kostenberekening – gebruik herbruikbare luiers in plaats van wegwerpluiers per kind per jaar – voor een crèche van 80 kinderen		
3,5 wasbare luiers per dag	« Klassiek » model wasbare luiers (€ / kind per jaar)	« All-in-1 » model wasbare luiers (€ / kind per jaar)
Externe wasdienst	€ 11.756	€ 15.381
Interne wasdienst – met droogkast	-€ 3.556	-€ 1.205
Interne wasdienst – zonder droogkast	-€ 5.247	-€ 2.313
Interne wasdienst – met droogkast - 20% korting	-€ 4.183	-€ 2.681
Interne wasdienst – zonder droogkast - 20% korting	-€ 5.874	-€ 3.665

Tabel 2: Financiële voordelen per model herbruikbare luiers ten opzichte van wegwerpluiers / kind / jaar (= 220 dagen = gemiddeld aantal dagen in kinderopvang), voor een kinderdagverblijf van 80 kinderen

Indien u een financiële bijdrage vraagt aan de ouders voor wegwerpluiers, kan u dit eveneens doen voor herbruikbare luiers. U kan hiervoor de cijfers uit Tabel 1 (p.16) nemen, en ze delen door het gemiddeld aantal dagen dat een kind in het kinderdagverblijf is = 220 dagen. Voorbeeld: U gebruikt een systeem van luiers “all-in-1”, met een interne wasdienst, met droogkast: 174 € / 220 dagen = 0.79 €/dag.

8. MOGELIJKE MOEILIKHEDEN EN OPLOSSINGEN

Een goede voorbereiding is onontbeerlijk voor het slagen van het project. Er kunnen echter praktische problemen ontstaan aan de start, zoals “lekkage”. Deze problemen kunnen echter snel worden opgelost.

Problemen die kunnen ontstaan	Diagnose	Oplossingen
Lekkage (tijdens het slapen)	- slecht gebruik van de - gebruik van luiers die niet zijn aangepast a grootte of morfologie van het ki	- begeleiding vragen aan de leverancier of ander ervaren persoon - andere modellen proberen - extra absorberende inlegger aanbrengen in de luier
Moeilijkheden bij het drogen van de luiers	Natte of vochtige luiers	- beter programma kiezen bij de droogkast - luiers langer laten drogen
Moeilijkheden bij het wassen van de luiers	Blijvende vlekken	- begeleiding vragen aan de leverancier vo personeel dat de luiers wast - gebruiken van wasballen met minder luiers wastrommel
Het gevoel hebben van met de handen in de uitwerpselen te zitten	- te dunne inlegvliesjes	- aankoop van dikkere inlegvliesjes

9. INVOEREN VAN WASBARE LUIERS IN DE HELE OPVANGSTRUCTUUR

Een kinderverzorgster met propere wasbare luiers

Na een eerste testfase, is het belangrijk om eventjes stil te staan bij eventuele verbeteringen of aanpassingen voor de organisatie bij het gebruiken van de luiers. De kinderverzorg(st)ers en eventueel het personeel dat de luiers wast, zijn hiervoor belangrijke klankborden.

Om over te gaan tot een algemene invoering van wasbare luiers in de hele crèche, kan u best afdeling per afdeling te werk gaan. Zorg ervoor dat het personeel zich telkens ondersteunt en aangemoedigd voelt, en valoriseer hun inspanningen en werk.

Tips:

- Koop de luiers aan in verschillende fasen, zo dient u niet in één keer een groot budget uit te geven
- Voorzie aangepaste vuilbakken en genoeg ruimte om de luiers te stockeren. Ze zijn immers “dikker” dan wegwerpluiers
- Maak goede afspraken met de ouders in verband met de herbruikbare luiers die aan de crèche toebehoren. U kunt beslissen om 's avonds al dan niet de luier van de ouders aan te trekken (al dan niet herbruikbaar) om praktische redenen.

10. COMMUNICEREN EN AANMOEDIGEN

De directrice van het kinderdagverblijf “Les petites étoiles” tijdens een interview met Télé Bruxelles.

Uw eerste ervaringen met herbruikbare luiers kunnen interesse opwekken bij andere kinderdagverblijven, of ouders aanmoedigen om ook thuis herbruikbare luiers te gebruiken voor hun kind.

Aarzel dus niet om jullie ervaringen te kapitaliseren bij collega's, of bijvoorbeeld tijdens een opendeurdag het project uit de doeken te doen. Gemeentelijke crèches kunnen hun ervaringen meedelen tijdens coördinatievergaderingen met andere gemeentelijke crèches. Uw getuigenissen zal het mogelijk maken om het werk van uw collega's te valoriseren en zal zeker andere crèches aanmoedigen om te starten met het gebruik van herbruikbare luiers.

Vergeet ook niet om regelmatig de vooruitgang van het project te communiceren aan de ouders, zodat ook zij op de hoogte blijven van de stand van zaken en worden aangemoedigd om de luiers thuis zelf te gebruiken. Uw crèche kan zo zelfs nieuwe ouders aantrekken die specifiek herbruikbare luiers wensen te gebruiken voor hun kind.

11. GETUIGENISSEN VAN KINDERVERZORGSTERS

De kinderverzorgsters van de kinderdagverblijven die deelnamen aan de pilootprojecten van Leefmilieu Brussel in februari 2009 getuigen hier over hun ervaringen.

Het gemotiveerde personeel van de twee kinderdagverblijven heeft de modellen “all-in-1” getest tijdens een testfase van één maand.

Het kinderdagverblijf “Les petites étoiles” in Schaarbeek is een gemeentelijk kinderdagverblijf en ontvangt maar liefst 72 kindjes. De wasbare luiers werden tijdens het pilootproject getest bij één afdeling met 12 kindjes tussen 12 en 14 maanden oud.

Het tweede kinderdagverblijf dat deelnam aan het pilootproject is het verblijf “Badaboum” in Vorst. De crèche onthaalt 24 kinderen en de wasbare luiers werden getest op 15 kinderen tussen 7 en 18 maanden oud.

Hieronder vindt u hun getuigenissen terug van de kinderverzorgsters die deelnamen aan het pilootproject na de afloop van de testperiode van één maand.

Hieronder vindt u de getuigenissen van de kinderverzorgsters die deelnamen aan het pilootproject, aan het einde van de testfase van één maand.

De kinderverzorgsters van “Les petites étoiles” die deelnamen aan het pilootproject

“Ik was verbaasd van te constateren dat het gebruik van wasbare luiers niet zo moeilijk is als ik dacht. Ik dacht in het begin dat de wasbare luiers dezelfde waren als het “tetra” type dat ik nog gekend heb van 20 jaar geleden. De luiers die we gebruikten tijdens het proefproject lijken sterk op wegwerpluiers en zijn even praktisch. We hadden ook niet meer tijd nodig om de baby’s te verversen, het vraagt enkel een beetje een reorganisatie binnen de afdeling”

Patricia- Les petites étoiles, Schaarbeek

“Ik dacht persoonlijk dat de kinderen minder goed zouden kunnen stappen met wasbare luiers, een beetje zoals cowboys. Maar uiteindelijk stappen ze even goed met wasbare luiers als met wegwerpluiers. Het is gewoon een verkeerde indruk aangezien herbruikbare luiers wat dikker zijn in volume dan een wegwerpluier.”

Elisabeth – Badaboum, Vorst

“Mijn collega die de luiers waste, had de eerste keer dat ze de luiers droogde wat problemen, en ze heeft verschillende programma’s moeten testen om het meest efficiënte programma te vinden. Maar uiteindelijk is het in de praktijk niet zo moeilijk om wasbare luiers te gebruiken”

Fatima - Les petites étoiles, Schaarbeek

« Mijn grootste angst was dat we de hele tijd zouden staan verversen en dat we constant de kleren en de lakens tijdens hun middagdutje zouden moeten vervangen. Ik had al een slechte ervaring gehad met een andere baby, waarvan de luier steeds lekte. Maar nu begrijp ik dat de luiers voor die baby te groot waren en dat het normaal was dat hij lekte. We hebben hier hetzelfde probleem gehad tijdens de eerste dagen van de test met 2 kinderen. De ene baby was heel mager en de andere heel groot en dik ten opzichte van de andere baby's. De morfologie en de grootte van baby's van dezelfde leeftijd zijn soms heel verschillend. De leverancier heeft ons dan aangeraden om een andere maat te proberen en nadien hadden we geen enkel probleem meer.»

Nadia – Les petites étoiles, Schaarbeek

De twee kinderdagverblijven die deelnamen aan het pilootproject in 2009, hebben allebei het gebruik van herbruikbare luiers verder gezet. De directie van elke structuur vertelt hier meer over hun ervaringen één jaar na de pilootprojecten (februari 2010) :

Directrice Sophie Manon van 'Badaboum' in Vorst vertelt :

«In het begin hadden we problemen met de maten van de herbruikbare luiers die niet aangepast waren aan de kinderen. Je moet inderdaad verschillende maten voorzien, aangezien elk kind zijn eigen morfologie heeft. Ik was de luiers zelf en ik laat ze in de openlucht drogen. Ik vind dat het niet meer tijd vraagt, maar het is vooral een kwestie van organisatie. We gebruiken de luiers nu tijdens een jaar, en we zijn zeer tevreden. Maar het is een langzaam proces, dat je « stap voor stap » moet doen. We gebruiken nu bijvoorbeeld enkel herbruikbare luiers voor de kleinste kindjes en binnenkort zal ik nieuwe herbruikbare luiers aankopen voor de groteren. Je moet dus niet te snel willen gaan... »

Directeur Vincent Claeys van 'Petites Etoiles' in Schaarbeek vertelt :

« Na het pilootproject van Leefmilieu Brussel in februari 2009, hebben we een project gelanceerd in oktober 2009 in de afdeling van de kleinste kindjes, op aanvraag van de ouders. Wij gebruiken herbruikbare luiers voor de kinderen waarvan de ouders het vragen, en enkel voor de kindjes die ze ook thuis gebruiken. Het idee hierachter is om de herbruikbare luiers niet te verplichten, maar om een coherent project te voeren voor de kinderen waarvan de ouders ook herbruikbare luiers thuis gebruiken. We gaan deze kinderen opvolgen tot ze proper zullen zijn, om het gebruik van de herbruikbare luiers te kunnen evalueren en eventueel het initiatief te kunnen uitbreiden naar meerdere secties en meerdere kinderen. Onze enige zorg is het drogen van de luiers : het gebruikte model vraagt veel tijd om te drogen en we hebben spijtig genoeg niet genoeg plaats om ze te laten drogen zonder droogkast. Maar in het algemeen verloopt het gebruik van herbruikbare luiers zeer goed in onze crèche »

12. MEER INFORMATIE

Indien u nog meer praktische informatie wenst in verband met wasbare luiers, kan u zich steeds wenden tot één van de leveranciers van wasbare luiers. Voor andere informatie kan u Leefmilieu Brussel contacteren via 02/775.75.75 of info@leefmilieubrussel.be.

U kan deze gids downloaden via de website van Leefmilieu Brussel : www.leefmilieubrussel.be (→ professionelen → crèches → wasbare luiers) of (→ particulieren → mijn aankopen → afvalarm kopen → wasbare luiers)

Deze fiches werd gerealiseerd in samenwerking met de milieuraadgeefster van ONE.

